

mini

minimera är en liten tidning
om sopor för dig som bor i
Malmö och Burlöv
#5.08

mera

Mat och miljö samsas i köket ▶

▶ **Vardagslyx!**
Vinn lunch för två

▶ **Klimatsmarta klapptips**
mellan 0 och 100 kr

Matavfallssortering är numera vardag för Malmökrögaren Peter Skogström.

Foto: Kennet Ruona

Skogströms matavfall blir biogas för grön körning

Två kokar, två restauranger och ett hushåll. Det blev massvis av matavfall, rakt ner i soptunnan. Men inte nu längre. I somras började prisbelönta Malmökokarna Marie och Peter J Skogström sortera resterna från köket. Resultatet blir biogas – soppa för grön körning.

Marie och Peter J Skogström driver två kök med tillhörande butik, matsal, kurslokal och restaurang. Hon basar över det ena, han det andra. Det är mat från morgon till kväll, med andra ord. Och där det lagas mat blir det matavfall. Såklart.

I somras tröttnade Peter på att slänga skal, puts, rens och rena matrester rakt ner i soptunnan. Kilovis, varje dag. Ett samtal till VA SYD löste situationen. Sedan augusti går allt matavfall från hans rörelse Stolpaberga till återvinning och blir till klimatvänlig biogas och biogödsel. – Stolpaberga delar på en tunna till-

sammans med två hushåll. Vi fyller den på en vecka. Bara från vår egen familj blir det två fulla papperspåsar varje vecka, säger Peter J Skogström.

– All matlagning ger matavfall, men vilka mängder det handlar om fattar man inte förrän man börjar sortera ut det. Det här är miljöarbete i praktiken.

I det andra köket, som Marie driver, har matavfallssortering ännu inte varit möjligt av olika anledningar. Men Marie och Peter jobbar på en lösning.

– Det är bara en tidsfråga. Till våren är vi igång här också, lovar Peter.

Vinn lunch för två

Vi har två välsmakande vinster i form av lunch för två personer med dessert och kaffe på Skogströms kök och butik i Malmö. För att ha vinstchans mejlar du eller skriver till oss och berättar vad du helst vill läsa om i minimera. VA SYDs kontaktppgifter hittar du på baksidan. Senast den **9 januari** vill vi ha ditt svar.

Vill du också sortera matavfall?

Visste du att nästan hälften av det vi slänger i soppåsen är mat och matrester?

Under årets största mathelger blir det ofta mycket rester, som kan komma till nytta som fordonsgas och växtnäring. Allt du behöver för att börja sortera matavfall är särskilda papperspåsar och behållare, som VA SYD delar ut till de fastigheter som ansluter sig.

Be din hyresvärd eller bostadsrätts styrelse kontakta oss på VA SYD. Tel 040-635 00 00. vasyd.se/matavfall

PRESENTTIPSET

Kryddinkokta citrusfrukter

En trevligt pysslig present i jultid, oavsett om du stoppar ingredienserna i en fin glasbruk och ger bort med receptet, eller lagar den själv. Receptet, tillsammans med Peters recept på tjocka revben med apelsin- och plommonchutney hittar du på vasyd.se/minimera

Röj rätt efter tomten

Paketen är uppslitna och vardagsrumsgolvet är täckt av tomtepapper, snören, wellpapp och etiketter. Med minimeras sorteringsguide behöver du inte knöla ner allt i soppåsen. Så här enkelt är det att röja rätt efter tomten.

Sopa	Sortera som
Frigolit	Plastförpackning
Kartonger	Pappersförpackning
Omslagspapper, paketpapper	Pappersförpackning
Lampor till julgran	Elektronikavfall
Snören runt paket	Ta bort och släng i vanliga soporna
Wellpapp, mindre mängd	Pappersförpackning
Wellpapp, stor mängd	Återvinningscentral

Mest otippat

Omslagspapper sorteras som pappersförpackning

Hur ska omslagspapper sorteras? undrar en läsare. – Det är en vanlig fråga. Omslagspapper räknas som en pappersförpackning, inte som en tidning. Sortera det alltså tillsammans med mjölkpaket och wellpapp, inte med tidningarna.

Istället för julpapper: Paket inslagna i tyg, påsar och tidningspapper. Kreativt och resurssmart.

Foto: Kennet Ruona

Återvinning även på söndagar

Nu utökar återvinningscentralerna (ÅVC) i Bunkeflo och Sjölanda sina öppettider, med söndagsöppet även under vinterhalvåret.

Öppettider 2008

måndag 06.30-21
tisdag 09-17
onsdag 11-17
torsdag 11-17
fredag stängt (OBS! Från och med 1 jan. öppet 11-17)
lördag 09-15
söndag 09-15

Från och med 1 januari 2009 har Malmös återvinningscentraler dessutom fredagsöppet kl 11-17. Håll utkik till våren efter andra ändringar av öppettiderna.

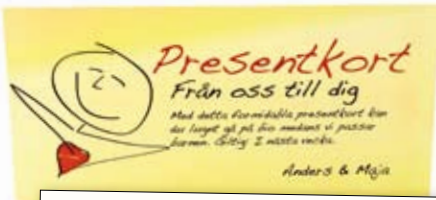
Detta kan du lämna på Återvinningscentralen

- Brännbart avfall (mindre möbler, mattor, leksaker, sportgrejer mm)
  - Elektronik
  - Metallsrot
  - Tidningar
  - Wellpapp
  - Vitvaror
  - Ej återvinningsbart (resårmatrasser, soffor mm)
  - Farligt avfall
  - Second hand-grejer (hela grejer som andra kan använda)
- ... och mycket annat. Du hittar all info du behöver på www.sysav.se. Info om öppettiderna finns även på 0771-27 20 70.

Rätt klapp till rätt pris

Billig, uppskattad och klimatsmart. En knepig kombination för den som ska fixa många klappar till vänner, arbetskamrater och släktingar. Men visst går det. Minimera tog en inspirationsrunda på stan och vaskade fram en hög med hållbara julklappstips.

0 kr

Presentkort. Att ge bort sig själv och sin tid är en oslagbar presentidé. Ett presentkort med löfte om barnpassning, storstädning, datalektion, långpromenad eller vad som passar just din mottagare bäst.

Dammsamlaren. Ta en runda i skåp och lådor. Visst har du saker som någon annan bättre behöver? Undanlagda barnkläder och leksaker glädjer småkusinerna. Dukar och linne i skåpet passar barnbarnen som nyss flyttat hemifrån. Ljusstaken du aldrig använt lyser upp hos mormor. Att låta saker gå vidare och komma till användning är smart - inte snålt.

Matupplevelse. Skriv ner tio favoritrecept och skapa en personlig minikokbok. För hand och mycket enkelt, eller lite mer arbetat på dator med bilder och layout. Resultatet lär hur som helst bli lika gott. Tänkbar effekt: du blir bjuden på middag.

50 kr

Träd. Plantera två jackfruktträd i Kenya, Tanzania eller Uganda. Träd i östra Afrika stoppar ökenspridning och gör småböndernas jordar bördigare och skördar större - och äter dessutom koldioxid. Som bevis får du ett fint trädkort att ge bort.

www.viskogen.se

Baka en nöt- och chokladspäckad kaka och knyt ett tjugigt band om. Lite hälsosammare? OK, baka en trave knäckebröd med solros- och pumpafrön på och knyt ett lika fint band om. Ekologiska ingredienser är förstås pricken över i. Recept på www.vasyd.se/minimera

Disktrasa. Alla behöver en disktrasa. Ingen vill ha en som luktar illa och blir slemmig. Köp en i 100 % lin som håller stilen. Kan tvättas och användas om och om igen i minst två år.

Böckerna du läst klart. Bra julklapp för 0 kronor.

100 kr

Biocheck. Jultid är biotid. Och det är alltid lika trevligt att bli bjuden. Tio kronor över till en påse smågodis att ta med.

Kontantkort till mobiltelefon. Passar extra bra att posta i ett kuvert till den som bor en bit bort. Höjer sannolikheten att mottagaren hör av sig till dig.

Ätbart. En flaska portvin eller en smakrik ost hör till julen för många. Men alternativen är många: god choklad. Kryddor. En bättre olivolja. Teer. Fikonmarmelad. Nötter. Varför inte ekologiskt producerat! (Bonus: Funkar som 50-kronorsklapp om du gör den hälften så stor!)

UPPLEVELSEN - ÅRETS KLAPP

Visste du att Handelns utredningsinstitut har korat upplevelsen till årets julklapp 2008?

- Äntligen, säger Minimera!

mini&mera

Stina Hjeltn, Serieskildrad.

minimera delas ut till alla som bor i lägenhet i Malmö och Burlöv. Här läser du om sopor, konsumtion, återvinning, second hand-shopping och gör det själv-idéer. VA SYD ansvarar för avfallshanteringen i Burlöv och Malmö. Vi har även ansvar för vatten- och avloppshantering i Malmö och Lund. Läs mer om oss på www.vasyd.se/minimera. Hör av dig till oss på minimera@vasyd.se eller VA SYD, Box 191, 201 21 Malmö eller ring oss på 040-635 10 00.

Produktion: Wirtén PR & kommunikation. Tryck: VTT Grafiska

